

יום ירושלים בישיבת המקדש!

"שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָּהּ כֹּל אֵלֶּיָהּ בֵּית שִׁשׁוֹ אֲתֶה מִשׁוֹ שְׁכַל
הַמִּתְאַבְּלִים עֲלֶיהָ"

(ספר ישעיהו)

חוברת מאמרים לכבודה של ירושלים

הוצאת ישיבת המקדש

הר הבית בידינו.....הרב ישראל אריאל.
שופר החירות ובניין המקדש בזמן הזה....הרב יהושוע פרידמן.
קדושת מקום.....הרב חיים שחר.

הר הבית בידינו / הרב ישראל אריאל ראש הישיבה.

על פני חומת עיר הקודש מתנפצת אש מרגמות
וצבא השם שב אל ביתו - נבקע שער האריות
חומת העיר מרקדת שמחה היא לקראת בני
לכם הנני מייחלת עורגת זה אלפים בשנים

מסתערים הלוחמים אל רחבת ההר המקודשת
ומקיימים 'שבו בנים לגבולם' בארץ המורשת
עיר אבותינו ומקדשנו הייתה לה תקומה

נכבשה העיר העתיקה - חזרה אל חיק האומה

עמדתי מרחוק בהר הבית שהפך לשדה קרב
הנני ניצב לפני כיפת הסלע – ואיך אקרב?
פסקה האש בקרוא המח"ט - 'הר הבית בידינו!'
ומחכה השכינה - אימתי ייבנה הבית במהרה בימינו?

פניתי אל שער המערב והנני במדרגות
יורד זהיר מן ההר אל כותל הדמעות
האין זה דמיון? העיני שרואות?
הכהן רבי צבי יהודה מורה הדורות

ולידו עמד שם תפוס חלומות
מורי ורבי רבי דוד הכהן הנזיר
שני חוזי גאולה צופי ישועות
זקני הלוחמים בין כובשי העיר

הכל דמם בעת הכרזת הרב גורן לעם
בשם כל ישראל בשם כל יהודי בעולם
נברך 'שהחיינו' הפורצים והלוחמים
כי שבנו אל הכותל היינו כחולמים

ה'אמן' מהדהד באויר אף אבני הכותל יענו בקול
שמחת מושיעים בוקעת סוחפת את הכל
מרקדים הם כתף אל כתף סביב סביב
כי הנה בכותל החרב הופיע האביב

עמדנו בתפילה מזכירים את חברינו הנופלים
בקרבתם הבקיעו שערי מקדש לעם גאולים
היגון והכאב מתחלפים בשירת 'עיר של זהב'
בתודה לה', בהלל הגדול ובריקוד נלהב

התרגשות מילאה את לבי מפקודת המפקד
עלה ושמור על מקום המקדש ואהל מועד!
אל יכנס לכיפת הסלע - לא אויב ולא אוהב
כמצות ה' לישראל בעומדם לרגלי הר חורב

נרעד עמדתי חמוש בשער בית קודשי הקדשים
הנה הגיע סוף לחורבן - חיי המקדש מתחדשים
ואנכי לא אדע מדוע זכה דורנו לנס בפתאום
לא שמועה היא! לא אגדה! - מציאות ולא חלום!

לפתע הופיעו שבויים חיילי הלגיון זה אחר זה
ואקרא ואומר: ברוך שעשה לנו נס במקום הזה!
בראש כיפת הקודש שם מתנוסס דגל לבן ותכלת
הבנתי: מהרה יכנס לכאן כהן במעיל כליל תכלת

אמרתי אני ללבי: הרי זה מקום עקידת יצחק
הנה קרוב יום בניין הבית ובוודאי לא ירחק
גם אם קשה הדרך ועוד רבה המלאכה
קום יקומו לנו מקדש מלך ועיר מלוכה

יום יבוא ונחזה בנאים לאלפים ורבבות
ונסיע בידינו אבני ענק אבנים יקרות
מקצווי ארץ יגיעו צעירים נועזים
בהמוניהם יעלו ללבנון ויכרתו עצי ארזים

אזי יראו עינינו כוהנים לובשי לבנים
מעפילים אל ההר הממתין זה עידן ועידנים
ותחזינה עינינו בהיכל והריהו בנוי לתפארה
וכהנים בני חשמונאי ידליקו בו את המנורה

אחריהם ינהרו לויים מנגנים ומשוררים
וקול שירתם על הדוכן יינשא בראש ההרים

כנעים זמירות ישראל - ישירו לה' שיר חדש
למנצח בנגינות מזמור שיר - לחנוכת בית המקדש

שופר החירות ובניין המקדש בזמן הזה \ הרב יהושוע פרידמן ר"מ.

"וְתָהּ הַבִּיּוֹתָהּ וְאֵתְקַע בְּשׁוֹפָר רַקֵּעַ

גָּדוֹל וְזָבֵחַ אֱלֹהֵינוּ

הָאֵל בְּדִים בְּאֵרֶץ אֲשֶׁר וְהִנְדַּחֲתָ יָם

בְּאֵרֶץ מִצְרָיִם

וְהִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵלֵהֶם בְּרַקֵּעַ דָּשׁ

בִּירוּשָׁלַם"

ישעיהו (כז,יג)

יש להבין מהי בדיוק אותה תקיעה בשופר גדול שמתוארת בנבואת הנביא ישעיהו, שמביאה לכך שאפילו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים באים ומשתחוים לה' בהר הקודש בירושלים? וכן מה פשר הבקשה שאנו מבקשים מהקב"ה שלוש פעמים ביום בתפילת העמידה: "תקע בשופר גדול לחירותנו"?

האם הכוונה לתקיעת שופר כפשוטה ממש?

מסביר הראי"ה קוק זצ"ל,¹ שאין הכוונה לתקיעת שופר ממשית, בשופר פיסית העשוי מקרן של איל וכדו', אלא התקיעה בשופר גדול הינו 'מושג' המסמל ומבטא את הנשמה הישראלית המתעוררת ונדחפת לצאת לפועל במהירות ובתוקף גדול, דבר שיוצר מציאות רוחנית חדשה ורצון אדיר באומה לצאת ולהשתחרר מכבלי השעבוד והגלות ולגאול את עצמה. רצון זה, כדברי הנביא ישעיהו יכול אף להביא את הירודים שבאומה, את השקועים בתרבות אשור ומצרים, תרבות החומר והתאוות – לחזור בתשובה שלימה אל ה' ותורתו, ולבוא להשתחוות אליו בהר הקודש, בירושלים.

מדוע בחר ישעיהו הנביא ואנשי כנסת הגדולה אחריו לבטא דווקא באמצעות התקיעה

¹ מאמרי הראי"ה עמ' 268 במאמר 'שופרות'; מאורות הראי"ה ירח האיתנים צז.

בשופר את התהליך הרוחני הכביר הזה? ונראה לענ"ד לומר, שדווקא התקיעה בשופר שנעשית באמצעות נשיפת אויר מהפנים לחוץ במהירות ובחוזק, כשהאוויר שהוא חיות האדם (נשימ"ה אותיות נשמ"ה) יוצא מהצד השני של השופר כקול תרועה, דווקא פעולה זו דומה להתעוררות הנשמה הישראלית ודחיפתה ויציאתה לפועל בתוקף וחיל גדול עדי כדי שינוי סדרי העולם וגאולתו.

נמצא אפוא, לאור דברים אלו, שכל יום, שלוש פעמים ביום, אנו מתפללים ומצפים לגילוי והחשיפה של כוחנו הנשמתי הגדול והעצום שבאמצעותו יכולים וצריכים אנו לפעול עם אל ולגאול את עצמינו גאולת עולמים. תפילה זו בכל יום מלמדת וחושפת את גודלנו ומהותינו האמיתית היכולה וצריכה לצאת לפועל בכל רגע ללא קשר למדרגתו ומצבו הרוחני של העם בהווה, שכן יכולים אנו לשוב בתשובה מידיית ולקיים את רצונו בשלימות בכל עת.

חמישים וחמש שנים עברו מאז נשמע קול השופר של מרן הרב גורן זצ"ל בעת שחרור הר הבית והעיר העתיקה, וקול זה ממשיך ומהדהד באוזנינו ודוחף אותנו לפעול למימוש והגשמת מטרת כיבוש ההר - בניין המקדש וחידוש העבודה.

חמישים וחמש שנים עברו, ובהם מתברר יותר ויותר (כשגם אויבנו מזכירים לנו ללא הרף בירור זה) שאיננו יכולים להמשיך ולחיות את חיינו כדבר שבשגרה כשהר הבית 'לידנו' ולא 'בידינו', וכשמבטלים אנו למעלה ממאתיים מצוות מהתורה הצריכות להתקיים במקדש כעת!

הזמן הרב שחלף מאז שחרור מקום המקדש וירושלים העתיקה רק מעצים את גודל האחריות והמשא שעל כתפינו, כשאננו יכולים ל'ברוח' מהמשימה הלאומית הראשונה במעלה של דורנו - בניין המקדש וחידוש העבודה בו.

בית המקדש הינו לב האומה, וליבה ומרכז של ירושלים. ירושלים אינה עיר בירה רגילה ככל ערי הבירה בארצות העולם, אלא, עיר שמחברת בין שמים לארץ, כשכל חיי המעשה המתרחשים בתוכה מחוברים למרכז הקודש, למקדש, החי ופועם בתוכה. ירושלים ללא מקדש הינה עיר ללא נשמה, מה שמחדד לנו את חובתינו לבנותו במהרה ולרכז את כל מאמצינו לשם כך.

מי שמטה את אוזנו ומקשיב לקול השופר האלוקי הדוחף ופועם בנשמת האומה, ומבקש מתוך כך כבר כעת את גאולתנו השלימה, אינו יכול להישאר אדיש לנוכח המאורעות העוברים עלינו בתקופה האחרונה בהר בית ה', ירושלים ושאר הארץ, כשאויבנו נושאים ראש ומבקשים להפוך את מקום מקדשינו למרכז הדתי, מרכז שממנו יוצאת הסתה, שנאה והרג ברחבי הארץ כולה, וזאת במקום שממקום זה תצא

הפרטית השייכת לאותה העיר, היה קובע בה דירתו. ובודאי מצד חילוק השבטים היה כן העניין, על כן היו כמה נביאים משארי ערים, אף על פי שרובם היו מירושלם, שעל כן נקראת גיא חזיון, וכל נביא שלא נתפרש שם עירו הוא מירושלם, כדאיתא במדרש איכה, אבל מיעוטם נתפרשו בשם עירם ודרו שם מטעם הנ"ל.

והדברים מבוארים כנ"ל. יש קשר נשמתי מיוחד לאדם מצד שורש נשמתו דווקא למקום פלוני. ניתן לומר כאמור לעיל, שאותו אדם הרי הוא כנטיעה מיוחדת, שרק לה יש את היכולת לבטא ולגלות את הגנוז באותו מקום. הרב קוק מזכיר את דברי ר' אברהם אזולאי ב'חסד לאברהם' (עין ג' נהר י"ג) שהסביר על כמה ערים בארץ כשכם וצפת וחברון וטבריה ועוד, מהו האור המיוחד הגנוז בהם.

בתורה בית המקדש מוזכר כ'מקום'. 'כי אם אל המקום אשר יבחר ה' 'והיה המקום אשר יבחר ה' !

הקדושה שיש במקדש היא בזכות המקום שהוא נמצא בו.

'המזבח מקומו מכוון ביותר, ואין משנין אותו ממקומו לעולם (רמב"ם בית הבחירה ב א).

לאמור מובן הדבר הוא שיש במקום המקדש סגולות מיוחדות בעלות עוצמה רוחנית כבירה, והאדם הקרב לשם מביא אותן לידי ביטוי.

במציאות של היום, טריטוריה נתפסת 'רק בתור אמצעי למטרה של ההתאגדות הכללית והחזקת קיומה החמרי או אפילו הרוחני' כדברי הרב קוק באורות (ארץ ישראל א). הדבר נגרם 'על ידי התרחקות מהכרת הרזים' כך ש'ההכרה של קדושת ארץ ישראל בצורה מטושטשת' (שם ב). הנחת היסוד של רבים היא קשר פונקציונלי, אף שיש סגולות של קדושה בארץ, אך הם כ'תנא דמסייע' להתקדמות רוחנית אישית.

נדמה שהעובדה שלא רבים חוגגים את יום ירושלים מוכיחה כמה הסברה נדרשת על הקדושה הזו שיש באדמה. לכן, על מנת להבין לעומק מהי הקדושה שיש בארץ בכלל ובמקום המקדש בפרט, נדרש מבט מעמיק על ענינה של קדושת הארץ. הסגולה האלוקית שמאפשרת לעם ישראל להביא לידי ביטוי את הקשר הרוחני והדבקות עם ה', היא רק בארץ ישראל. נדרשת העמקה גדולה בשאלה איך להסביר את זה, איך לתווך את הקדושה המיוחדת שיש במקום, וזו בהחלט משימה חשובה שהקב"ה זימן לנו כבאי בית המדרש.

